

“Die beelden hebben ons miljoenen gekost”

EINDEJAARSINTERVIEW (2/3): SLACHTHUIS TIELT VS. ANIMAL RIGHTS

Geschopte varkens, verdrongen kuikens, levend gekeelde runderen en opeengepakte ‘scharrelkippen’. Met choquerende beelden deed Animal Rights dit jaar de voedingssector op zijn grondvesten daveren, niet het minst in onze landbouwprovincie. Exportslachthuis Tielt was het eerste geïnspecteerde bedrijf. Wij brachten ceo Thomas De Roover-De Brauwer samen met Nadine Lucas en Benoit Van den Broeck, de drijvende krachten achter Animal Rights. “Hang nu gerust jullie camera’s in mijn bedrijf. Ik wil hét modelslachthuis zijn.”

DOOR OLIVIER NEESE

“Noem het zeker geen verzoeningsgesprek, want dat is onmogelijk. Daarvoor liggen onze standpunten te ver uit elkaar.” Toch wil Thomas De Roover-De Brauwer aan tafel schuiven met de organisatie die zijn slachthuis opzadelde met enorme imagoschade en miljoenen euro’s omzetverlies. Er loopt ook nog een juridische klacht van Animal Rights tegen hem. “Het is dubbel: niemand in de sector nam zoveel maatregelen als ik, maar door in debat te gaan, vestig ik weer de aandacht op mijn bedrijf en blijft men er mij mee associëren.”

Welke maatregelen nam uw bedrijf sinds de beelden opdoken, nu negen maanden geleden?

Thomas De Roover-De Brauwer: “We hebben een actieplan opgesteld, van meer dan honderd bladzijden. De twee belangrijkste lijnen: we zorgden voor meer sociale controle door in het hele bedrijf camera’s en schermen te hangen. Nu kan iedereen de mensen controleren die met de levende dieren omgaan. Die transparantie hebben we ook naar buiten doorgetrokken. We organiseerden een opendeurmaand, en iedereen kan nog steeds komen kijken. En twee: we werken intensief samen met de Thomas More Hogeschool, die onze hele werking onder de loep nam. Dat moet de standaard worden in de hele sector.”

Zijn dit de gevolgen die Animal Rights beoogd had?

Benoit Van den Broeck: “We zijn blij met elke maatregel die het dierenwelzijn bevordert. Vooraleer we de beelden verspreidden, was er niets bekend over de werking van de Belgische slachthuizen. Wij toonden de dagdagelijkse realiteit. Minister Ben Weyts bevestigde het zelf na onze actie in een eierbedrijf: *dit is het gezicht van industriële landbouw*. We zijn er honderd procent van overtuigd dat er nog dierenleed is in het slachthuis van Tielt, op dagelijkse basis. Neem de vergassing van varkens. Het gas in de cabines stijgt, waardoor de varkens angstig op elkaar kruipen op zoek naar het laatste pufje zuurstof. Dat is een doodstrijd tot wel dertig seconden.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Op basis van studies opteerden we om de varkens te verdoven met CO2 in plaats van met elektriciteit. We investeerden in 2015 al in een CO2-installatie, waarvan er maar twee in de wereld staan. De varkens zitten binnen de twee seconden in het gas en de paniecreactie wordt beperkt tot het ultieme minimum.”

Benoit Van den Broeck: “Toch wil ik graag de beelden zien van hoe die varkens vergast worden.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “We hebben jullie al geïnviteerd, maar jullie zijn er dan niet op ingegaan. Jullie zijn nog steeds welkom.”

Nadine Lucas: “Mogen we dan ook een cameraatje in het gastoestel steken?”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Als dat technisch mogelijk is en aan alle veiligheidsvoorschriften voldaan wordt, geen probleem.”

Benoit Van den Broeck: “Bij dergelijke bezoeken stel ik me telkens de vraag: is dit zoals het doorgaans gebeurt? We weten dat bedrijven de concentratie gas kunnen minderen, wat ook gebeurt om te besparen. Dan komen varkens slecht bedwelmd uit de machines, met alle gevolgen van dien.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Ik spreek voor mijn rekening: onze concentratie ligt vast in procedures, is bekend bij de overheid en de Thomas More Hogeschool. Wij kunnen die niet zomaar aanpassen. Ons doel is duidelijk: we willen het modelslachthuis op het vlak van dierenwelzijn zijn. En we blijven zoeken naar verbeteringen. Maar zo makkelijk is dat niet. Volgens de ene studie zou groene

“In plaats van het lijden te stoppen, heeft jullie man de tijd gerekt om met zoveel mogelijk beelden naar buiten te kunnen komen”

THOMAS DE ROOVER-DE BRAUWER
Exportslachthuis Tielt

ledverlichting de varkens kalmeren, een andere spreekt dit tegen... Maatregelen waarover we zeker zijn, voeren we in. Het grootste werkpunt is het personeel.”

Waarom is dat zo moeilijk? Is er een taal- of religieuze barrière?

Thomas De Roover-De Brauwer: “Ik weet dat gespeculeerd wordt dat er bij ons moslims – voor wie varkens onrein zijn – met levende dieren in contact komen, maar dat ontken ik ten stelligste. Het zou deontologisch onverantwoord zijn. De hoofdvraag is: hoe kan je de werknemers op een meer ergonomische manier laten omgaan met de dieren, zodat ze er zelf beter van worden. Dan moet je hen ook niet meer overtuigen. En dan herhalen, herhalen, herhalen...”

Hoe heeft de undercoverman van Animal Rights de werking en houding van zijn collega’s ervaren?

Benoit Van den Broeck: “Voor hem was dat traumatiserend, ook omdat hij zelf varkens moest doden. Varkens hebben de mentale leeftijd van een driejarig kind, zijn intelligent, er is interactie. Dat zijn geen blokken vlees op poten. Mensen die daar jarenlang werken, komen in een soort routine en raken afgestompt. Onze man werkte daar nog maar pas en was niet in de positie om hen op hun fouten te wijzen. Zeker niet in die macho-industrie, waar intimidatie geen uitzondering is.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “De man was na een opleiding stalmeester geworden en was dus wél in de positie. Mocht hij een barrière ervaren hebben, kon hij ook een hiërarchisch trapje hoger zijn gegaan. In plaats van het lijden van die dieren onmiddellijk te stoppen, heeft hij de periode gerekt om met zoveel mogelijk beelden naar buiten te kunnen komen. Jullie hebben dat misbruikt om jullie stelling uit te dragen. Dat vind ik spijtig.”

Benoit Van den Broeck: “Het is makkelijk om een zondebok te zoeken en niet naar de eigen fouten te kijken. Hij moest dus zijn collega’s verklikken, die daar al veel langer werken? Als *interim* die daar nog maar kort werkt? Een rare bedrijfsfilosofie.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Dat heeft hij uiteindelijk wel gedaan...”

Thomas De Roover-De Brauwer van Exportslachthuis Tielt en Nadine Lucas en Benoit Van den Broeck van Animal Rights. (Foto's Davy Coghe)

Dan konden de varkens op een correcte manier geslacht worden, moesten er geen omleidingen gebeuren en kon zijn administratie de productie waarnemen en bepaalde aanpassingen doen.”

Wat heeft die periode uw bedrijf gekost?

Thomas De Roover-De Brauwer: “Nog elke seconde kost het me meer en meer. Als ik nu een bedrag zeg, is het morgen alweer achterhaald. Het loopt in de miljoenen euro's. Nog niet al onze klanten hebben we terug, al zitten we vandaag wel weer op het hetzelfde niveau qua aantal slachtingen. We zetten iets meer in op de export. Vooral naar Azië, ons vlees is gegeerd omdat het voldoet aan alle normen van voedselveiligheid en dierenwelzijn.”

Beseft Animal Rights dat zulke acties de bedrijven en hun werknemers zwaar treffen?

Benoit Van den Broeck: “Ja, we zijn ons daar zeker van bewust. Maar wij houden enkel een spiegel voor. Wat daarna gebeurde, lag niet in onze handen.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Maar jullie waren er wel tevreden mee.”

Nadine Lucas: “We zijn vooral tevreden met de gechoqueerde reacties vanuit de samenleving. Voor hetzelfde geld was die lauwte: *over welke onnozelheden maakt Animal Rights zich nu druk?* De massale verontwaardiging toont aan dat mensen wel degelijk openstaan voor onze boodschap: dieren zijn levende, voelende wezens. Het is nooit onze bedoeling om één bedrijf of één persoon te viseren, wij willen het ruimere verhaal van de vleesindustrie brengen.”

Jullie werken op een bijzondere manier: undercover, verborgen camera's... Dat is op het randje voor de ene, erover voor de andere.

Benoit Van den Broeck: “Er zijn geen alternatieven. Als je vroeger in de klas controle kreeg van de directeur, zat ook iedereen mooi recht en gooide niemand met propjes. Je kan enkel waarheidsgetrouwe beelden schieten als de mensen zich er niet van bewust zijn. Waar we ook gingen, telkens begingen de mensen overtredingen als ze niet wisten dat ze gefilmd werden. Op de beelden van Tielt zouden zelfs meer dan 100 overtredingen te zien zijn... Het filmpje van VLAM, met gemasseerde varkens in een zonnestoel: dat is propaganda. Wij willen die illusie doorprikken.”

Nadine Lucas: “Belangrijk was dat het ditmaal beelden uit België waren. Bij vorige beelden was de reactie: *dat zijn geïsoleerde gevallen uit het buitenland, bij ons gebeurt dat niet, hier is het strenger...* Neen, hier is het niet anders.”

Zien jullie positieve gevolgen?

Benoit Van den Broeck: “Onze vleesconsumptie daalt jaar na jaar, het sterkst van Europa zelfs. Dat komt niet alleen door onze beelden en de vele schandalen in de sector, maar ook door Dagen Zonder Vlees, Donderdag Veggiedag...”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Voor ons is dat het inzicht dat we nu verworven hebben. Natuurlijk staan wij haaks tegenover elkaar. We blijven varkens slachten, we blijven vlees produceren. Voor de rest heb ik respect voor de vereniging. Animal Rights heeft zijn bestaansreden.”

Nadine Lucas: “Jij hebt de moed gehad om in de media te komen, om dit gesprek aan te gaan. We zijn het niet eens met elkaar, maar je doet het wél. Ik vind dat moedig.”

Benoit Van den Broeck: “Natuurlijk kunnen we geen respect hebben voor je bedrijfspraktijken. De grootste vleesproducent van Duitsland zet naast zijn slachtactiviteiten nu ook in op het produceren van vegetarische vleesvervangers. Mocht je ook de mogelijkheden daarvan zien en de durf hebben om die weg in te slaan, zou ik wél respect hebben.”

Thomas De Roover-De Brauwer: “Op dit moment is dat niet aan de orde. Maar ons bedrijf is nog niet volledig ontplooid en diversificatie is altijd een goeie optie. Zeg nooit nooit. Ook wij geloven in vleesvervangers. Tegen 2050 zijn we met dubbel zoveel mensen. Met de huidige consumptie per persoon zal dat niet lukken.”

Tot slot: is Animal Rights momenteel beelden aan het schieten op een bedrijf?

Benoit Van den Broeck: “We zijn een kleine vzw, met beperkte middelen. We zullen wel zien wat we nog kunnen ontdekken. Eén ding weten we wel: het zal niet mooi zijn om te zien. Ik vind het belangrijk om die beelden te blijven tonen. De mensen hebben het recht om te weten wat er in onze maatschappij met onze dieren gebeurt.”

Hoe moeilijk is het om personeel te vinden?

Thomas De Roover-De Brauwer: “Sommigen hebben ons bedrijf verlaten, ja. Door de onzekerheid tijdens de sluiting en omdat sommigen niet geassocieerd wilden worden met de beelden. Door de imagoschade zullen er zeker ook mensen zijn die niet meer voor ons willen werken. En we zijn al geen sexy sector. Via transparantie, opendeurdagen en rondleidingen willen we aan ons imago werken. Elke rondleiding eindigen we met dezelfde vraag: *zijn er mensen die werkloos zijn en hier willen komen werken?* Zo vinden we toch genoeg nieuwe mensen.”

Uw bedrijf hing plots vol camera's, er zat een spion onder uw werknemers. Wantrouwt u uw personeel nu niet?

Thomas De Roover-De Brauwer: “Nooit eerder had ik zoveel respect voor de mensen die bij ons werken. Zij zijn zichzelf tegengekomen, hebben verantwoording moeten afleggen aan hun omgeving... Ongelofelijk hoe veerkrachtig zij zich de laatste maanden hebben getoond. Er is altijd al een grondige screening van kandidaat-werknemers geweest. De man van Animal Rights had een cv als uitbener, bleek gewend om in de vleessector te werken...”

Hoe kan het dat een CEO, die beweert veel op de vloer te komen, niet wist van de wantoestanden?

Thomas De Roover-De Brauwer: “En toch is het zo. Ik heb de langere versie van de reportage bekeken en daarop is geen enkel oranje haarnetje – ons herkenningssysteem voor verantwoordelijken – te zien. Ook mij zie je niet. Jammer genoeg was ik niet op de hoogte, want in het verleden heb ik al mensen de deur gewezen voor inbreuken op dierenwelzijn. Als bedrijf hebben we er geen belang bij om dieren slecht te behandelen, want daardoor wordt ons product er kwalitatief minder op.”

Minister Ben Weyts besloot om uw bedrijf te sluiten. Hoe kijkt u daarop terug?

Thomas De Roover-De Brauwer: “Het is duidelijk dat de minister zijn verantwoordelijkheid moest nemen, maar een sluiting vind ik niet de juiste maatregel. In ons bedrijf

worden elke week tussen de 30.000 en 37.000 varkens geslacht. We zijn het grootste slachthuis op één locatie in België. Dat volume onderbrengen op sites die daar niet op voorzien zijn, druist ook in tegen het dierenwelzijn. Ik heb een alternatief voorgesteld: zet een twintigtal controleurs in ons bedrijf, voor een termijn die de minister nodig acht. En volledig op onze kosten, want wij waren in de fout gegaan.

“Hij moest dus zijn collega's verklikken? Als interimmer die daar nog maar pas werkte? Dat is een rare bedrijfsfilosofie”

BENOIT VAN DEN BROECK
Animal Rights